

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **praca socjalna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Pomorska w Słupsku

Data przeprowadzenia wizytacji: **12-13 lutego 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	23
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	26
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	30
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	32
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	35
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	37
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	39
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Andrzej Niesporek, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Kamil Kardis, ekspert PKA;
2. dr hab. Leon Szot, ekspert PKA;
3. Norbert Napieraj, ekspert PKA ds. pracodawców;
4. Paweł Adamiec, ekspert PKA ds. studenckich;
5. Artur Gawryszewski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku praca socjalna prowadzonym w Akademii Pomorskiej w Słupsku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2020/2021. Kierunek praca socjalna został oceniony przez Polską Komisję Akredytacyjną drugi raz.

Aktualnie prowadzone postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Przed rozpoczęciem zdalnej wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem kluczowych spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia.

Wizytację poprzedzono spotkaniami wewnętrznymi zespołu oceniającego, które posłużyły wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów po lekturze raportu samooceny i zapoznaniu się z załączonymi dokumentami do raportu oraz dodatkowymi informacjami przesłanymi przed wizytacją. Podczas spotkań omawiano kryteria oceny, raport wstępny zespołu oceniającego oraz formułowano dalsze pytania i wątpliwości w odniesieniu do spełnienia standardów jakości kształcenia. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie

wizytacji. Przed wizytacją zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe, wybrał zajęcia do hospitacji oraz ustalił wymogi związane z udokumentowaniem infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku praca socjalna, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za praktyki, umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych online na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, praktyk zawodowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Spotkania te posłużyły ekspertom do systematycznego podsumowywania oceny spełnienia kryteriów wyznaczonych w ramach przydzielonej odpowiedzialności. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się najistotniejsze spotkanie podsumowujące zespół oceniającego, podczas którego potwierdzono pozyskanie wszystkich niezbędnych informacji w celu zapewnienia kompleksowej i wyczerpującej oceny kryteriów w powierzonym zakresie oraz omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	praca socjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}		
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów – 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	300 godzin – 10 punktów ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	praca socjalna w pomocy społecznej i środowisku wielokulturowym	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	7	42
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	5464	5404
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	173 ECTS	173 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	95 ECTS	95 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	57 ECTS	57 ECTS

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

) Koncepcja i cele kształcenia na kierunku praca socjalna prowadzonym w Instytucie Pedagogiki AP są zgodne z dokumentem: „Strategia Rozwoju Akademii Pomorskiej w Słupsku na lata 2013-2022” oraz Statutem Uczelni.

Koncepcja ta i cele są również zgodnie z przyjętą polityką jakości kształcenia przyjętą w Akademii Uchwałą nr R.000.14.20 Senatu z dn. 26.02.2020, wraz z późniejszymi zmianami: R.000.110.20 z dn. 25.11.2020, a także z określonym dnia 30.10.19 System Zarządzania Jakością Kształcenia (Uchwała nr R.000.63.19 Senatu AP w Słupsku). Koncepcja i cele realizują postulaty przedstawione w dokumentach strategicznych AP w zakresie: uniwersalności paradygmatu naukowego, kształtowania samoświadomości i kompetencji zawodowych przyszłych absolwentów kierunku. Sprzyja temu szeroka współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (m.in. placówkami pomocy społecznej) oraz dynamicznie prowadzona działalność naukowo-badawcza pracowników IP bezpośrednio zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku.

Jak wynika z Sylwetki absolwenta (pkt. 1.9. Programu studiów), absolwent SPS na kierunku praca socjalna w AP (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej) posiada wiedzę, umiejętności i kwalifikacje, uprawniające do zatrudnienia jako pracownik socjalny.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach do których został przyporządkowany kierunek studiów praca socjalna (profil ogólnoakademicki). Jak wynika z Programu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2019/2020 kierunek został przyporządkowany do dyscyplin: pedagogika (76%), psychologia (12%) i nauki socjologiczne (12%). Uwzględniając interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej, podział taki uznać należy za adekwatny. Spośród 3 wskazanych dyscyplin, dyscypliną ewaluowaną w AP w 2021 roku jest dyscyplina wiodąca dla ocenianego kierunku – pedagogika. Jak wynika z analizy dorobku naukowego pracowników (Karty kompetencji pracowników) osiągnięcia naukowe i publikacyjne estymowane są również w pozostałych 2 dyscyplinach (nauki socjologiczne, psychologia) co koresponduje z koncepcją kształcenia i uzasadnia adekwatność przydziału zajęć dydaktycznych na kierunku. Łączna liczba punktów ECTS dla zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek wynosi odpowiednio: 95/180 ogółem (53%), tj. 2850 godz./5404 godz. ogółem.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego Słupska i subregionu. W programie specjalności zaakcentowano 2 kluczowe elementy, tj.: 1) realizację pracy socjalnej w sektorze pomocy społecznej – odpowiadając tym samym na zapotrzebowanie rynku pracy, w tym na potrzeby w zakresie doskonalenia zawodowego pracowników instytucji pomocy społecznej w regionie, 2) specyfikę pracy socjalnej w środowisku wielokulturowym – podkreślając społeczną i kulturową niejednorodność regionu, warunkowaną m.in. historycznymi i aktualnymi ruchami migracyjnymi. Proponowana oferta edukacyjna dla obcokrajowców (w tym możliwość uzyskania

podwójnego dyplomu uczelni macierzystej oraz Polskiej) dodatkowo uzasadnia w praktyce przyjętą koncepcję. Koncepcja i cele kształcenia opracowywane są we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie konstruowania, realizacji i doskonaleniu programu studiów na kierunku praca socjalna, poprzez stały kontakt z interesariuszami zewnętrznymi. Na bieżąco prowadzona jest analiza wpływu interesariuszy na proces kształcenia.

Skład interesariuszy zewnętrznych jest na bieżąco analizowany i poszerzany, w zależności od potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni (w tym: Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Słupsku, Dyrektor Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Słupsku, Dyrektor ośrodka dla psychicznie chorych w Słupsku, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku; Pomorskie Centrum Praw Człowieka, Dyrektor Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku) uczestniczą w spotkaniach Zakładu Pracy Socjalnej i mają wpływ na modyfikacje programu kształcenia. Na poziomie Uczelni współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym koordynowana jest przez Radę Gospodarczą AP. Miejsca odbywania obowiązkowych praktyk studenckich (w tym: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Słupsku, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku, Dom Pomocy Społecznej w Lubczewie, Dom Pomocy Społecznej „Leśna Oaza” w Słupsku, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słupsku) stanowią zarazem miejsca potencjalnego zatrudnienia absolwentów kierunku. W uczelni prowadzony jest monitoring losów absolwentów zgodnie z Uchwałą nr R.000.5.18 z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian do uchwały nr R.000.4.16 z dn. 27.01.2016 r. w sprawie wprowadzenia Procedury Badania Losów Zawodowych Absolwentów.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, wskazane w opisie Programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim na kierunku praca socjalna w AP (Pkt. 2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego), są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami w zakresie dyscyplin: pedagogika (dyscyplina wiodąca), psychologia, nauki socjologiczne (wskazanymi w Pkt. 1.8. Programu studiów). Do oceny poziomu realizacji efektów uczenia się stosuje się AP system Weryfikacji Efektów Kształcenia (Uchwały Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku Nr R/0004/33/13, Nr R.000.67.15, Nr R.000.10.16).

Odpowiednio dobrana kadra stanowi gwarancję operowania najnowszą wiedzą w zakresie wyróżnionych dyscyplin, a także dyscyplin pokrewnych i dodatkowych, co jest specyfiką kierunku praca socjalna. Nauczyciele akademicki zatrudnieni w Zakładzie Pracy Socjalnej są aktywnymi na polu nauki, a ich osiągnięcia – wg wyliczeń Index Copernicus, którym posługuje się Akademia Pomorska – sięgają kategorii B oraz A. Praktycy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku również w mniejszym zakresie prowadzą działalność naukową – tak, aby być na bieżąco z najnowszymi osiągnięciami w naukach społecznych i humanistycznych.

Osoby odpowiedzialne za praktyki na kierunku praca socjalna dobrze znają środowisko społeczno-gospodarcze, a prócz pracy w Akademii Pomorskiej podejmują aktywność zawodową w Szkołach Ogólnokształcących Słupska, Urzędzie Miejskim czy Szpitalu (jako psychologowie). Zarządzali ośrodkami pomocy społecznej, co oznacza znajomość środowiska, jego problemów i aktualnych wyzwań. Wykazu publikacji tych osób (opiekunów praktyk) dobrze ilustruje przenikanie się

zaangażowania teoretycznego (praca naukowa) z działalnością praktyczną. Dzięki takiemu podejściu na kierunku praca socjalna nie ma problemu z miejscami praktyk, a przede wszystkim z oddziaływaniem środowiska społeczno-gospodarczego na kształcenie.

Efekty uczenia się uwzględniają umiejętności praktyczne (w tym w zakresie komunikowania się w języku obcym) i kompetencje społeczne, co zostało wykazane w kartach przedmiotów (sylabusach). Wymagana do ukończenia studiów liczba punktów ECTS z języka obcego: 12, tj. 360 godz. Absolwent kierunku potrafi komunikować się w języku obcym na poziomie B2. Dodatkowo w programie studiów znajdują się również przedmioty do wyboru, prowadzone w języku obcym. Jedną z form rozwijania umiejętności komunikowania się w języku obcym jest zatrudnianie (celowe) na stanowisko profesora wizytującego osoby, która operuje językami obcymi (angielskim, słowackim), a jednocześnie dobrze komunikuje się w języku polskim.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przedstawiona koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją Akademii Pomorskiej w Słupsku. Koncepcja kształcenia i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek praca socjalna jest przyporządkowany. Należy zaznaczyć, że koncepcja ocenianego kierunku studiów jest zorientowana na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami do których przyporządkowano pracę socjalną, zarówno na pierwszym jak i na drugim stopniu studiów. Efekty uczenia przedstawiono w sposób trafny, realistyczny i pozwalający na weryfikację.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Praca socjalna w wykazie dyscyplin naukowych została przyporządkowana do tzw. kierunków interdyscyplinarnych, przez co tematyka, zakres problemowy, metody badawcza, jak również możliwe do zastosowania metodyki działania praktycznego pochodzą z kilku co najmniej dyscyplin naukowych w obrębie nauk społecznych. Program studiów na kierunku praca socjalna w Akademii Pomorskiej w Słupsku, został przyporządkowany kolejno do dyscyplin: Pedagogika 76%, Psychologia 12%, oraz Nauki socjologiczne 12%. Podział ten wynika nie tylko z wieloaspektowego charakteru problematyki studiów, ale przede wszystkim z konieczności włączenia do treści uczenia się różnorodnych metodyk

działania. Mowa tu przede wszystkim o metodach diagnozy pedagogicznej i psychologicznej; metodach pracy indywidualnej i grupowej w aspekcie rozwoju edukacyjnego, psychologicznego i społecznego; oraz pogłębionych diagnoz uwarunkowań danych problemów i patologii społecznych, będących podstawnymi zagadnieniami dla pracy socjalnej. Treści programowe na kierunku praca socjalna AP, są zgodne z efektami uczenia się dla tak złożonej i różnorodnej tematyki, ponieważ uwzględniają dominującą rolę dyscypliny Pedagogika, która staje się tu bazą teoretyczną i praktyczną (w sensie historycznym oraz metodologicznym) dla pracy socjalnej. Tym samym na każdym etapie realizacji programu (na poszczególnym semestrze całego procesu uczenia się), treści zostają zespolone oraz uzupełnione przez problematykę, aktualne badania oraz strategie działania bezpośrednio pochodzące z dyscyplin Psychologia oraz Nauki socjologiczne. Przykładów łączenia trzech niezależnych perspektyw badawczych w programie studiów jest wiele, np. Działalność Pożytku publicznego i wolontariat; Diagnozowanie problemów społecznych; Metodologia badań społecznych; Doradztwo psychospołeczne, Poradnictwo rodzinne i inne. Tak skonstruowany i realizowany program studiów na kierunku praca socjalna umożliwia osiągnięcie zamierzonych efektów uczenia się, ale również przygotowuje absolwenta tego kierunku do podjęcia wyzwań zawodowych w wieloaspektowej i zróżnicowanej (społeczno-kulturowo-socjalnej) działalności na aktualnym rynku pracy.

Biorąc pod uwagę czas trwania studiów (6 semestrów), w tym nakład pracy mierzonej łączną liczbą punktów ECTS (180), stwierdzić można, że warunki te zapewniają osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia. Poprawne oszacowanie opiera się na ocenie jakości związku kluczowych (wybranych) kierunkowych efektów uczenia się z koncepcją, poziomem i profilem studiów.

W aspekcie wiedzy istotnym elementem koncepcji jest przekazanie wiedzy pozwalającej kontekstowo rozumieć problemy społeczno-kulturowe i ekonomiczne; kształtować własne postawy w pracy zawodowej zgodnie z etosem pracownika socjalnego; przekazanie wiedzy niezbędnej do efektywnej i skutecznej pracy zawodowej. Wyróżniając profil ogólnoakademicki akcentuje się umożliwienie studentom budowania zaplecza teoretycznego i metodologicznego, umożliwienie współuczestnictwa w inicjatywach naukowych, zapoznanie z aktualnymi wynikami badań pracowników IP w tym ZPS, przygotowanie do prowadzenia badań własnych i rozwijania kompetencji na SDS.

Ocenie podlega także osiągnięcie efektów uczenia się w aspekcie umiejętności. Koncepcja kształcenia przewiduje: nabycie umiejętności przeprowadzania interdyscyplinarnych analiz, wnioskowania i projektowania interwencji w zakresie pomocy społecznej. Na poziomie studiów pierwszego stopnia studenci nabywają umiejętności stosowania metod i technik pracy socjalnej, z uwzględnieniem specyfiki społeczno-kulturowej grup oraz psychospołecznej jednostek; na profilu ogólnoakademickim weryfikuje się zdobycie umiejętności w zakresie prowadzenia badań złożonych problemów społecznych, których skuteczna i wielopłaszczyznowa analiza wykracza poza samą metodykę pracy socjalnej; partycypacja i bezpośredni dostęp do wyników badań w IP; kształtowanie własnego światopoglądu opartego na wiedzy i znajomość granic poznania naukowego.

W zakresie kompetencji społecznych koncepcja programu studiów obejmuje: krytyczną ocenę własnej wiedzy, umiejętności, postaw i schematów komunikowania się; promowanie i utrwalanie odpowiedzialności zawodowej i etosu pracownika socjalnego. Na poziomie studiów pierwszego stopnia studenci nabywają i kształtują kompetencje w zakresie współpracy z przedstawicielami własnego środowiska zawodowego i współpracy międzyinstytucjonalnej w rozwiązywaniu problemów

społecznych w środowisku wielokulturowym. Na profilu ogólnoakademickim efektami uczenia się jest wykształcenie samodzielności, autokrytycyzmu i umiejętności pracy w wielodyscyplinarnych zespołach – kompetencje te, są charakterystyczne także przedstawicieli środowiska akademickiego.

Wskazana w Programie studiów liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów zapewnia osiągnięcie wymaganych efektów kształcenia. Jest ona zgodna z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.) i wynosi dla trybu stacjonarnego 5464 godziny. Na studiach stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami i wynosi 173.

Przyjęta liczba godzin na 1 ECTS to 30 godz., co zgodnie z Programem studiów daje łącznie 180 ECTS dla obydwu form studiów wliczając zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka obcego. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać wynosi 173 w ciągu 6 semestrów. Z ogólnej liczby ECTS, student musi uzyskać 12 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych (filozofia, nauki o kulturze i religii), 10 ECTS w ramach praktyk zawodowych oraz 95 ECTS (tj. 53%) w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów (pedagogika, socjologia, psychologia). Student musi też uzyskać 57 ECTS w ramach 24 zajęć do wyboru z 12 grup zajęć ogółem.

W związku z wprowadzeniem reżimu sanitarnego ze względu na pandemię Covid-19, stosując się do wytycznych Ministerstwa, uczelnia opracowała wytyczne do prowadzenia zajęć w trybie zdalnym (Zarządzenia Rektora AP ws. organizacji kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w Akademii Pomorskiej w Słupsku: R.021.114.20, R.021.62.20). Zajęcia na kierunku praca socjalna zostały przeorganizowane zgodnie ze wskazanymi dokumentami i są realizowane w trybie synchronicznym z uwzględnieniem liczby i formy określonej w Programie studiów i Harmonogramie studiów.

Program studiów jest ułożony w strategii tematyki: od ogółu (przedmioty ogólnoakademickie) – do szczegóły (przedmioty specjalnościowe i metodyczne). Podzielony jest na 6 semestrów. W semestrze I student zdobywa 30 punktów ECS, realizuje 15 przedmiotów (wykładów i ćwiczeń) o charakterze ogólnym, w tym Teoretyczne podstawy pracy socjalnej (wykład 15 godzin i 45 godz. ćwiczeń na studiach stacjonarnych). W semestrze II i III zdobywa po 30 punktów ECTS, realizuje 20 przedmiotów (ćwiczeń i wykładów). W semestrze IV zdobywa 30 punktów ECTS, realizuje 12 przedmiotów (ćwiczenia i wykłady), w tym 4 do wyboru. Na semestr V (30 ECTS) składa się 12 przedmiotów o charakterze specjalnościowym. W semestrze VI (30 ECTS) realizuje 13 przedmiotów. Na semestr III zaplanowano Metodykę badań społecznych, natomiast od semestru IV rozpoczyna się Seminarium dyplomowe (30 godzin).

Układ przedmiotów, dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć pozwalają na stwierdzenie, że zapewniają osiągnięcie przez studenta efektów uczenia się. Programy studiów są modernizowane, głównie pod wpływem uwag płynących od środowiska społeczno-gospodarczego, a także samych studentów. W dobie pandemii, gdzie odbywają się zajęcia w formie zdalnej, formy samych zajęć również uległy dostosowaniu do nowych wymagań. Raporty ewaluujące prowadzenie zajęć w formie

zdalnej wskazują, że wysoki poziom efektów uczenia się został zachowany. Uczelniane i Instytutowe komisje ds. Jakości Kształcenia diagnozują ten proces i sugerują wykładowcom wprowadzanie koniecznych zmian. W wielu wypadkach zmieniono formy weryfikacji efektów uczenia się – odchodzono od najczęściej stosowanych form pisemnych, na rzecz form zaliczeń i egzaminów ustnych. Ponieważ zajęcia prowadzone są w formie dialogicznej, uznano, że taką formę zaliczeń można podtrzymać na zaliczeniach i egzaminach. Studenci przeciążeni pracami pisemnymi przyjęli z uznaniem nowe rozwiązania.

Tematyka z zakresu pomocy społecznej i pracy socjalnej, jest na tyle zróżnicowana i niejednorodna, a przez to wymagająca wykształcenia nie tylko umiejętności czysto teoretycznych (włącznie ze znajomością metodyk i narzędzi w pracy socjalnej), ale przede wszystkim kreatywnego i możliwie elastycznego podejścia do klienta, jako osoby z indywidualnymi potrzebami. Z uwagi na to szczególnie tzw. zajęcia specjalnościowe na semestrach V i VI, są w treściach i metodach pracy tak skonstruowane, aby w naturalny ale świadomy sposób student uczył się łączenia teorii z praktyką (w tym praktyką rozumianą jako indywidualna analiza przypadku przy każdorazowo dostosowanych technikach i narzędziach metodyki pracy socjalnej).

Plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano 60 punktów ECTS, tj. 33% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów. Zasady wyboru przedmiotów określono w *Procedurze wyboru przedmiotów wybieralnych na kierunku praca socjalna*. Dokument z opisem procedury jest dostępny dla studentów bezpośrednio w witrynie internetowej Instytutu Pedagogiki. Wprowadzona procedura i następstwo treści programowych wskazane w Harmonogramie kształcenia pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Przedmioty do wyboru to: *praca socjalna z rodziną wieloproblemową/dysfunkcje społeczne w pracy socjalnej*, Instytucje bezpieczeństwa i porządku publicznego/ Społeczne aspekty bezpieczeństwa, Wybrane elementy religioznawstwa/Dialog międzykulturowy, Doradztwo psychospołeczne / Coaching w pracy socjalnej, praca socjalna z rodziną wieloproblemową/Dysfunkcje społeczne w pracy socjalnej, Służby społeczne w środowisku lokalnym/Pracownik socjalny jako integrator działań w środowisku lokalnym, Poradnictwo rodzinne w pracy socjalnej/Praca z kryzysem w pracy socjalnej.

O przedmiotach do wyboru Studenci są informowani przez opiekunów roku. Sylabusy do przedmiotów zamieszczone są na stronie Internetowej Zakładu Pracy Socjalnej, dzięki czemu studenci mają do nich stały dostęp. Niejednokrotnie pytają wykładowców o zakres treściowy danych przedmiotów. Dobra komunikacja w tym względzie zapewnia osiągnięcie doskonalszych efektów uczenia się, a wykładowcom stwarza komfort prezentowania interesujących zagadnień. Kadra prowadząca przedmioty do wyboru jest dobierana wg klucza dogłębnej znajomości problematyki, dobrze umocowanej w najnowszych publikacjach naukowych.

Na kierunku praca socjalna w AP stosuje się różnorodne metody kształcenia (w tym formy wykładowe i aktywizujące), co zapewnia osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia dobierane są do specyfiki przedmiotu oraz treści programowych, co wskazano w kartach przedmiotów. Dokonując wyboru metod kształcenia, kierowano się chęcią angażowania i inspirowania studentów, uwrażliwiając ich na złożone kwestie społeczno-kulturowe. Te założenia spełniają głównie metody aktywizacyjne: konwersatoria, prace projektowe, dyskusje. W okresie pandemii odnosząc się

do standardów kształcenia zdalnego, częściej wykorzystywane są metody aktywizujące, wykład konwersatoryjny czy rozbudowany system ćwiczeń: pracy z tekstem, czy innym materiałem dydaktyczno-problemowym. W osiągnięciu wszystkich wymaganych efektów kształcenia wykorzystuje się techniki informatyczne, co stanowi istotną wartość dodaną w zakresie umiejętności, które mogą okazać się przydatne również w dalszej pracy zawodowej.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć na kierunku praca socjalna. Treści programowe przypisane do praktyk zapewniają możliwość osiągnięcia efektów uczenia się, z uwzględnieniem wybranej specjalności. Rozkład form aktywności w trakcie odbywania praktyk zawodowych jest zbieżny z procesem dydaktycznym, czyli m.in. wraz z kolejnością realizowanych przedmiotów zmienia się charakter praktyki, aby samodzielne, realizowane zadania bazowały na zgromadzonej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach. Wymiar praktyk wynosi 300 godzin, a do przedmiotu przypisano 30 punktów ECTS. Realizację ciągłej Praktyki zawodowej przewidziano w ramach semestrów II, IV i VI. W semestrze V realizowana jest Praktyka śródroczna z metodyką pracy socjalnej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Dokumentacja utrwalająca przebieg praktyk dobrana jest właściwie i pozwala rzetelnie ocenić zgodność przebiegu praktyki z jej programem oraz stwierdzić, czy osiągnięto zakładane efekty uczenia się. Potwierdza to analiza dokumentacji wybranych losowo studentów. Dokonywana przez opiekuna praktyk po każdym ocena osiągnięcia efektów uczenia się ma charakter kompleksowy, a więc odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Po zakończonym cyklu semestralnym opiekun praktyk ocenia poziom osiągniętych efektów uczenia się i sposób gospodarowania czasem realizacji praktyki. Dodatkowo oceniane są prace i zdania wykonywane w toku praktyki np. konspekty, diagnozy przypadków, własne obserwacje i wywiady, opisy refleksji i spostrzeżeń, służące samoocenie osiąganych efektów uczenia się. Wymagane od praktykanta zadania służą opiekunowi praktyk do oceny poziomu uzyskania efektów uczenia się. Oprócz podstawowych dokumentów jakie student ma obowiązek dostarczyć po zakończonej praktyce, opiekun praktyk dokonuje analizy praktyk w miejscu gdzie student ją odbywa np.: poprzez wizytacje, rozmowy z pracodawcą w czasie trwania praktyki i po jej zakończeniu. Kompleksową weryfikację i ocenę osiągania przez studentów zamierzonych efektów uczenia się w tym zakresie umożliwia analiza wpisów do indywidualnego Dziennika praktyk oraz opinia osoby uprawnionej w miejscu ich odbywania. Odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Są to doświadczeni pracownicy instytucji pomocy społecznej, pieczy zastępczej, pomocy postpenitencjarnej itp. Ich dorobek, doświadczenie i kompetencje w zakresie opieki nad realizacją praktyk podlegają systematycznej ocenie i są podstawą weryfikacji listy podmiotów, z którymi prowadzona jest współpraca w ramach realizacji praktyk zawodowych. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Powyższe jest weryfikowane zarówno na etapie zawierania z pracodawcami porozumień w zakresie praktyk, jak w ramach okresowych przeglądów tej współpracy.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Wybór placówek do realizacji praktyk jest wynikiem ich dopasowania do zadań wynikających z ramowego programu praktyk i zakładanych efektów uczenia się. Opiekun praktyk ustala ze studentem miejsce realizacji praktyki i pozostaje w ciągłym kontakcie z placówką. Przedstawiciel placówki przed zawarciem umowy o organizacji praktyki zapoznaje się z wymaganiami instrukcji, decydując czy dysponuje infrastrukturą i możliwościami, które pozwolą na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz umożliwi wykonywanie zadań analitycznych, badawczych, koncepcyjnych przez studenta, zgodnych z formą praktyki. Opiekunowie praktyk pośredniczą w organizacji praktyki, wskazując miejsca ich realizacji jako najbardziej adekwatne do zadań praktyki. Ostateczne miejsce odbywania praktyki jest wynikiem wzajemnych ustaleń.

Praktyki zawodowe realizowane są w różnorodnych instytucjach, zarówno z terenu miasta Słupsk, jak i regionu. Wśród miejsc realizacji praktyki można wymienić kilka kluczowych grup instytucji, adekwatnych dla kierunku praca socjalna, obejmujących głównie podmioty realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej, wsparcia rodziny i pieczy zastępczej itp. Na podstawie szczegółowych wykazów placówek, zawartych w corocznych raportach opiekunów praktyk, średnia liczebność instytucji kooperujących w realizacji praktyk dla studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych kształtuje się na poziomie pozwalającym całkowicie zapewnić pokrycie zapotrzebowania studentów na miejsca odbywania praktyk.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Stała współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, między innymi poprzez wizytacje w konkretnych instytucjach przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, jak i propozycje ewentualnych zmian, którą mogą zawrzeć pracodawcy, stale podnoszą jakość kształcenia w tym zakresie. Również informacja zwrotna od studentów na temat przebiegu praktyk stanowi podstawę między innymi do weryfikacji miejsc przeznaczonych na realizację zdobywania wiedzy praktycznej, jak i ich modyfikacji.

Studenci kierunku praca socjalna opracowali tzw. *Charakterystykę profilu działalności instytucji, w których studenci odbywają praktyki zawodowe*. Charakterystyka kilkunastu ośrodków została opublikowana na stronie internetowej Zakładu Pracy Socjalnej (w podstronie Praktyki). Tu sami studenci, jak również kandydaci na studia, mogą poznać miejsca praktyk, zasady tam panujące, atmosferę i relacje z kierownikami placówek i ich pracownikami. Prezentowane są odpowiedzi na takie pytania, jak: „W jaki sposób dokonuje się wprowadzenie praktykanta w funkcjonowanie placówki? Czy i w jakim zakresie powierzane zadania rozwinęły Twoje kompetencje w zakresie metod i technik pracy socjalnej? W jakim zakresie pracownicy Placówki wspierali Cię w trakcie odbywania praktyki? Czy miałaś/miałeś bezpośredni kontakt z klientami (podopiecznymi) placówki? Czy Twoim zdaniem należy wprowadzić w tym zakresie jakieś zmiany? Czy poleciałabyś/poleciłbyś placówkę jako miejsce odbywania praktyki zawodowej na kierunku Praca socjalna?”.

XXX

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na kierunku praca socjalna są zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem wiedzy. Są odpowiednie dla zajęć tworzących program studiów pracy socjalnej. Plan studiów jest dobrze skonstruowany - nakład pracy mierzony punktami ECTS dla poszczególnych zajęć jest poprawnie określony. Dobór form zajęć, proporcje zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela, a także zajęć do wyboru są różnorodne i odpowiednie do treści. Umożliwiają nabycie kompetencji badawczych, a także praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu jakim jest pracownik socjalny.

Sposób formalnej regulacji praktyk zawodowych realizowanych w ramach kierunku, ich program, przyjęte formy realizacji, nadzór nad przebiegiem oraz sposób oceny zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Również dobór instytucji, których praktyk są realizowane oraz wyposażenie miejsc praktyk służą osiągnięciu efektów uczenia się. Godzinowy wymiar praktyk oraz liczba przypisanych punktów ECTS są odpowiednie i mieszczą się ramach przyjętych standardów formalnych, zapewniając jednocześnie efektywność w realizacji założonych celów w zakresie efektów uczenia się. Wszystkie aspekty funkcjonowania praktyk są poddawane okresowym analizom i ocenom, w tym z udziałem studentów, co przekład się na doskonalenie procedur oraz form realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady rekrutacji na studia są przejrzyste. Zamieszcza się je na stronie internetowej kierunku praca socjalna (przyjęcie kandydatów następuje na podstawie złożonych wymaganych dokumentów, a w razie większej ilości kandydatów bierze się pod uwagę ich oceny z egzaminu maturalnego pisemnego). Osiągane w trakcie studiów efekty uczenia dowodzą, że studenci już na etapie procesu rekrutacji na studia posiadali wstępną wiedzę i umiejętności potrzebne do osiągnięcia tych efektów.

Przyjęcie kandydatów na studia realizowane jest w oparciu o zasady rekrutacji. Zasady te określa Uchwała nr R.000.42.19 Rektora AP w Słupsku z dnia 19.06.19 r. w spr. zasad i trybu przyjęć oraz zakresu egzaminu wstępnego na studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia i jednolite studia magisterskie w roku akad. 2020/2021, w tym na kierunek praca socjalna. Kandydat na studia znajdzie szczegółowe informacje na stronie internetowej uczelni: e-rekrutacja. Tu określono kryteria kwalifikacji

kandydatów na studia. Jasne i przejrzyste kryteria rekrutacji zapewniają równe szanse wszystkim kandydatom starającym się o przyjęcie na studia w Akademii Pomorskiej w Słupsku.

Szczegółowe informacje dotyczące procesu rekrutacji na kierunek praca socjalna udostępnione są na stronie internetowej AP [Rekrutacja na kierunek praca socjalna], dodatkowo link do tych informacji znajduje się również na facebookowej stronie Zakładu pod postami publikowanymi w czasie rekrutacji. Strona aktualizowana jest na bieżąco przez cały rok przez oddelegowanego nauczyciela akademickiego z Zakładu, który zajmuje się promocją kierunku.

Istotnymi elementami rekrutacji (pre-rekrutacji), czyli marketingu, są organizowane przez Zakład Pracy Socjalnej Seminaria Naukowe, dedykowane nie tylko Studentom, ale i innym zainteresowanym osobom. Wychodząc z ofertą naukowo-edukacyjną do środowiska, prezentujemy najnowsze trendy w pracy socjalnej, ukazujemy jej specyfikę, na którą pozwala i do której inspirowa ustawa o pomocy społecznej. Cykl takich seminariów (pt. praca socjalna wobec pandemii Covid-19) pracownicy Zakładu Pracy Socjalnej podejmują w związku z pandemią.

Przyjęcie kandydatów na kierunek praca socjalna jest prowadzone zgodnie z oficjalną procedurą rekrutacji opublikowaną na stronie [www. Akademii Pomorskiej w Słupsku](http://www.akademii-pomorskiej.w.pl). Zasady oraz przebieg tej procedury zgodny jest z obowiązującym prawem, które wyznacza transparentne, a także równe szanse dla każdego kandydata na studia.

Efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów, każdorazowo podlegają procedurze potwierdzenia, które określone są w odpowiedniej uchwale. Pierwszy etap weryfikacji (formalny) odbywa się przez pełnomocnika ds. potwierdzenia efektów uczenia się, który każdorazowo powołany zostaje przez Rektora AP. Ten etap wymaga złożenia wszelkich formalnych dokumentów do Biura obsługi Studenta AP przez osobę starającą się o uzyskanie niniejszego potwierdzenia.

Drugi etap weryfikacji (merytoryczny), dokonywany jest na gruncie Instytutu Pedagogiki i potwierdzony przez Dyrektora Instytutu Pedagogiki w konsultacji z Kierownikiem Zakładu Pracy Socjalnej. Stosowaną praktyką na poziomie weryfikacji merytorycznej jest osobista rozmowa przedstawiciela kierownictwa IP z osobą ubiegającą się o potwierdzenie uzyskanych efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Końcowa (scalona) procedura potwierdzenia zgodności efektów uczenia się uzyskanych poza uczelnią, w oparciu o dokumenty formalne oraz opinie merytoryczne dokonuje Komisja ds. Potwierdzenia Efektów Uczenia się, a po jej opinii, decyzję zatwierdza Rektor AP.

Procedury potwierdzania efektów uczenia się na kierunku praca socjalna są tak skonstruowane, aby z jednej strony umożliwić wykładowcy weryfikację na ile i w jakim stopniu student zaznajomił się z wiedzą/umiejętnością/nabył kompetencje w trakcie realizowanych zajęć. Z drugiej jednak strony, procedury te przyjmują bardzo zróżnicowaną formę, gdzie obowiązkowo realizowane są projekty i zadania problemowe, w których stawiane są wymagania tj.. kompetencje myślenia krytycznego, elastyczne sposoby i strategie działania oraz umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej. Taki układ procedur weryfikacji umożliwia zdiagnozowanie na ile student posiada zdolność łączenia wiedzy zdobytej na studiach z całym spektrum zasobów, które zbiera i rozwija poza procesem uczenia się na kierunku. Przykładami takich procedur są min. projekty badawcze (prace dyplomowe); samodzielnie przygotowane przez studenta prezentacje problematyki z zakresu dysfunkcji społecznych

na zajęciach, prace zaliczeniowe w formie zadań problemowych do rozwiązania, czy też zaliczenie zajęć w postaci samodzielnego omówienia i zdiagnozowania problemu, z którym zwraca się do pracownika socjalnego klient (taki układ treści mają przedmioty V i VI semestru: praca socjalna w poszczególnych sektorach).

Metody weryfikacji i ocena stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku praca socjalna oparta są na procedurach określonych w Wewnętrznym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia w IP. Procedury te zawierają bardzo zróżnicowane i niejednorodne metody, techniki i narzędzia ewaluacji, tj.: bieżąca ocena pracy studenta w trakcie trwania zajęć (projekty, prezentacje, pisemne prace zaliczeniowe, raporty, aktywność na zajęciach - ze szczególnym zaakcentowaniem zadania problemowych) zaliczenia z oceną poszczególnych przedmiotów w ramach kolokwium (testy, prace pisemne - ze szczególnym zaakcentowaniem tematyki problemowej), egzaminy przedmiotowe, praktyki zawodowe, ocenę prac dyplomowych, egzamin dyplomowy, sprawozdania nauczycieli z realizacji poszczególnych przedmiotów, ankietę oceny zajęć przez studentów – ewaluacyjną, wyniki hospitacji zajęć. Etapem uzupełniającym tej procedury są również analizy pochodzące z: opinii opiekunów praktyk, opinii opiekunów poszczególnych roczników studiów, opinii koordynatora praktyk, opinii samych studentów zgłaszane przez ich przedstawicieli, opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz wyniki badania losów absolwentów. Odrębną procedurą weryfikacji efektów uczenia się w trakcie praktyki zawodowej określa Regulamin Praktyk na kierunku praca socjalna oraz dokumenty programowe, które w sposób szczególny weryfikują stopień realizacji efektów uczenia się związanych z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi. Z kolei proces weryfikacji efektów uczenia się w trakcie przygotowywania pracy dyplomowej i egzaminów dyplomowych zawarte są w regulaminie dyplomowania na kierunku praca socjalna. Regulamin ten w sposób szczególny weryfikuje te efekty uczenia się, które związane są z samodzielnością i pracą własną studenta. Cała procedura ewaluacji uzyskanych efektów uczenia się na kierunku praca socjalna obejmuje różnorodne metody, techniki i narzędzia weryfikacji, co umożliwia nie tylko zdiagnozowanie stopnia osiągnięcia danych efektów uczenia się na gruncie poszczególnego przedmiotu, ale również ułatwia dostrzeżenie kompetencji kluczowych dla omawianego kierunku studiów. Struktura i układ programu wskazuje na ułożenie treści (a w konsekwencji również efektów uczenia się i form ich weryfikacji), w logice od treści ogólnoakademickich (semestr I, II, III) do treści specjalnościowych (semestr IV, V, VI). Umożliwia to realizację i pogłębienie kluczowych efektów uczenia się dla kierunku praca socjalna z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, z którymi student spotyka się na zajęciach wielokrotnie na gruncie różnorodnej tematyki problemowej oraz metodyki działania.

Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, przez aktywność podkomisji (Komisji ds. Weryfikacji Programów Kształcenia, Komisji ds. Jakości Prac dyplomowych, Komisji ds. weryfikacji efektów kształcenia, Komisja ds. Praktyk Studenckich, Komisja ds. Badania Potrzeb Rynku Pracy i Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów) systematycznie monitoruje i analizuje jakość prac etapowych, egzaminów, prac dyplomowych. Raporty z prac komisji przekazywane są przez ich Przewodniczących do Dyrekcji Instytutu, następnie wyniki omawiane są na Radach Instytutu i w poszczególnych Zakładach. Raporty udostępnione są na stronie Internetowej Akademii Pomorskiej na podstronie dotyczącej jakości kształcenia, a jeśli dotyczą Pracy Socjalnej, to znajdują się na stronie Zakładu). Po ich ogłoszeniu każdy pracownik otrzymuje drogą elektroniczną każdy z raportów.

Zapoznając się z nim, może zgłaszać swoje uwagi, sugerować innowacje i proponować wprowadzanie zmiany w możliwym zakresie.

Analiza wyników poszczególnych raportów pozwala stwierdzić, że prace zaliczeniowe, egzaminacyjne i dyplomowe realizują zamierzone efekty uczenia się. Tematyka prac dyplomowych na ogół jest tak ustawiana, aby Student prowadził badania w wybranym przez siebie środowisku społeczno-gospodarczym. Promotorzy prac dyplomowych wymagają od Studentów, aby przed sprofilowaniem tematyki pracy i przedmiotu badań, skontaktowali się z dyrektcją i pracownikami danego ośrodka, przeprowadzili rozmowę i wówczas podjęli się doprecyzowania teoretycznej strony swoich badań. Opisany proces zauważany jest przez niezależnych recenzentów prac dyplomowych, co potwierdza osiąganie zaplanowanych efektów uczenia się. W nielicznych przypadkach fragmenty prac dyplomowych absolwentów kierunku praca socjalna publikowane są jako rozdziały w książkach pod redakcją (np. promotora). Tak jest np. w przypadku Absolwentki z 2020 roku, która złożyła do druku tekst pt. *Prawa człowieka a edukacja pracowników socjalnych*. Z danych Komisji ds. Badania Potrzeb Rynku Pracy i Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów wiadomo, że ponad 60% absolwentów kierunku praca socjalna znajduje pracę zgodną z wykształceniem i doświadczeniem.

Raport Instytutowej podkomisji ds. Jakości Kształcenia – Komisji ds. Jakości Prac Dyplomowych oraz Komisji ds. Weryfikacji Efektów Kształcenia wskazuje, że wymagania stawiane w pracach etapowych, czy dyplomowych są dostosowane do poziomu, profilu i efektów uczenia się, ponadto korespondują z główną dyscypliną (pedagogiką) i dyscyplinami dodatkowymi (psychologia i nauki socjologiczne). W przypadku takich przedmiotów, jak np. filozofia, czy wybrane elementy religioznawstwa, podejmowane zagadnienia (w pracach zaliczeniowych) nawiązują do głównych dyscyplin, na których opiera się kierunek praca socjalna. Szczegółowo te zasady zaprezentowane są w Sylabusach.

Przegląd tematyki pracy dyplomowych również pozwala stwierdzić, że są one dostosowane do reprezentatywnych dyscyplin. Wykaz wybranych prac dyplomowych z roku 2019 i 2020 dobrze ilustruje odniesienia do dyscyplin: Psychospołeczne aspekty funkcjonowania osób w wieku senioralnym; Coaching jako metoda pracy socjalnej z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem społecznym na przykładzie młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego w Słupsku; Przemoc seksualna wobec dzieci; Wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością narządu ruchu; Praca społeczno-pedagogiczna z twórczo uzdolnionymi dziećmi (na przykładzie opinii studentów z AP w Słupsku oraz NUBiPU w Kijowie); Znaczenie komunikacji niewerbalnej w praktyce pracowników socjalnych na przykładzie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Słupsku; Ryzyko wypalenia zawodowego wśród pracowników socjalnych z wybranych instytucji pomocy społecznej powiatu słupskiego. Wg Komisji ds. Jakości Prac Dyplomowych metodologia jest poprawna, bez pomieszania dyscyplin. Promotorzy dbają o to, aby prace osadzone były w metodologii nauk społecznych, nie budziły wątpliwości.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Przyjęte zasady rekrutacji na studia na kierunek praca socjalna są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Z kolei stosowane metody weryfikacji i oceny, są transparentne, pozwalają na równe traktowanie studentów oraz na bezstronność oceny. Pozwalają one na realne sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się. Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich na każdym etapie kształcenia, na podstawie analizy prac cząstkowych, prac zaliczeniowych i prac licencjackich. Metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej. Sprawdzone losowo prace dyplomowe jak i prace etapowe wskazują, iż na ocenianym kierunku studiów przywiązuje się uwagę do weryfikacji założonych celów kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W Raporcie, w części III, zaprezentowano wykaz nauczycieli akademickich (Tabela: *Charakterystyka nauczycieli akademickich*) oraz innych osób prowadzących zajęcia (*Obsada*), gdzie wyróżniono tych, którzy prowadzą działalność naukową oraz pozostałą kadrę, która prowadzi zajęcia na kierunku praca socjalna, ale także prowadzi badania w swoich dyscyplinach – korespondują one z prowadzonymi na kierunku wykładami. Analiza wykazów wyraźnie wskazuje, że prowadzący wykład posiada dorobek naukowy bezpośrednio lub pośrednio z nim związany (są to 2-3 charakterystyczne dla wykładanego przedmiotu publikacje).

W *Charakterystyce nauczycieli akademickich* zaprezentowano sylwetki wykładowców, którzy prowadzą wykłady i prowadzą działalność naukową w danej dyscyplinie (zazwyczaj jest to pedagogika, psychologia lub nauki społeczne); zapełniają także tzw. sloty z tych dyscyplin. Każdy z wykładowców charakteryzuje swój dorobek naukowy, z zaznaczeniem dyscypliny (dyscyplin), której dorobek się mieści, wskazuje na 10 najbardziej reprezentatywnych publikacji z 6 ostatnich lat, projektów badawczych, nagród itd., uwzględniający przy tym odniesienie swojej twórczości do kierunku praca socjalna.

Z punktu widzenia uczelnianej Polityki Jakości Kształcenia i Strategii Rozwoju Akademii można stwierdzić, że dobór kadry jest zadowalający – są to nierzadko osoby uznane w swoich dyscyplinach, publikujący w renomowanych i punktowanych wydawnictwach z listy ministerialnej. Z przeglądu czasopism, w których publikują nauczyciele akademicy prowadzący działalność naukową, wyróżnić można czasopisma o wysokiej punktacji: „European Research Studies Journal” (140 pkt.), „Kwartalnik Pedagogiczny”, „Studia Humana”, „Pomeranian Journal of Life Sciences”, „Niepełnosprawność i rehabilitacja. Kwartalnik naukowy Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych”.

Kadra naukowo-dydaktyczna kierunku praca socjalna, poprzez swoje pasje naukowe, wpływa na nabywanie i rozwój kompetencji badawczych swoich studentów. W pierwszej kolejności proces ten dokonuje się podczas prowadzonych wykładów, gdzie w spisie literatury (zazwyczaj uzupełniającej – aby student w wolny sposób mógł wybrać daną pozycję) wykładowca umieszcza tytuły swoich najnowszych publikacji. W bardziej zaangażowany sposób kompetencje badawcze studentów rozwijane są na seminariach dyplomowych. Prowadzący seminarium nie koncentruje się tylko na pomocy w przygotowaniu przez studenta pracy dyplomowej, ale inspiruje do szerszych poszukiwań naukowych, aby kontekst prowadzonych przez studenta badań był jak najszerszy.

Wykładowcy, którzy organizują konferencje naukowe zapraszają studentów do komitetów organizacyjnych, a następnie do uczestniczenia w nich (biernego). Tak było podczas Konferencji Praw Człowieka w roku 2018 i 2019 (Gdańsk, Europejskie Centrum Solidarności), gdzie studentki studiów stacjonarnych służyły pomocą w ich organizacji, a następnie przyjechały do Gdańska, by w nich uczestniczyć. Tę samą taktykę stosują organizatorzy konferencji odbywających się w Akademii Pomorskiej. Dzięki temu studenci są świadkami i poniekąd współtwórcami przestrzeni naukowo-badawczej w środowisku. Jak wskazują raporty z losów absolwentów, niektórzy podejmują działalność naukową na studiach drugiego stopnia, pozostając w kontakcie ze swoimi wykładowcami.

Z przeglądu kadry na kierunku praca socjalna (posiadane tytuły zawodowe stopnie naukowe i tytuły naukowe) wynika, że spełnione są warunki do prawidłowej realizacji zajęć, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych (w tym organizacja praktyk). W prowadzenie wykładów na kierunku praca socjalna zaangażowane są osoby reprezentujące następujące dyscypliny: dr nauk prawnych (prawo), psychologia (doktor i magister), pedagogika (około 14 doktorów), pedagogika specjalna (doktor), nauki socjologiczne (doktor i magister), praca socjalna (doktor), doktor: nauki socjologiczne, nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach; dziedzina nauk humanistycznych, dyscyplina: nauki o kulturze i religii, (kulturoznawstwo), nauki teologiczne, filozofia, doktor: nauki medyczne, nauki o zdrowiu, magister psychologii, psychoonkolog, psychotraumatolog, seksuolog. 95% zajęć prowadzą osoby ze stopniem doktora, profesor, doktor habilitowany (zależnie od przydziału, dołączają inni habilitowani zatrudnieni w Instytucie Pedagogiki, profesorzy wizytujący), dwóch magistrów.

Jeśli chodzi o praktyków, do kadry należy pracownik samorządowy Dyrektor ośrodka dla psychicznie chorych w Słupsku, praktyk z zakresu pracy socjalnej i terapii osób niepełnosprawnych i wykluczonych społecznie, organizator i koordynator działań Poradni Rodzinnej „Przystań” w Gdańsku, pracownicy Szpitala (psychologowie) czy słupskich szkół, gdzie pracują jako psychologowie, członek-założyciel Pomorskiego Centrum Praw Człowieka.

Liczebność kadry zaspokaja potrzeby prowadzenia zajęć w komfortowych warunkach, a przede wszystkim zapewnia prawidłową ich realizację. Poszczególne roczniki liczą do 20 osób na roku. Zajęcia prowadzone od prawie roku w trybie zdalnym nie pogorszyły komunikacji pomiędzy wykładowcami a studentami.

Przydział zajęć i obciążenie godzinowe są tak realizowane, aby pracownicy mogli pogodzić pracę na uczelni z pracą poza (dotyczy to głównie praktyków), w tym także z pracą naukową. Kryterium

przydziału przedmiotów jest jasne – decydują kompetencje nauczyciela wykazane albo w formie doświadczenia praktycznego, lub aktywności naukowej poświadczonej konkretnymi i tematycznymi publikacjami (artykuły naukowe, książki). Prace nad przydziałem rozpoczynają się pod koniec semestru zimowego, a kończą na początku semestru letniego, po zamknięciu procesu rekrutacji. Wówczas dokonuje się korekty. Odpowiedzialnymi za przydział na kierunku Praca Socjalna jest Kierownik Zakładu, a przydział zatwierdza Dyrektor Instytutu. Pracownicy Zakładu prowadzą także zajęcia w innych Instytutach Akademii Pomorskiej, w tym w Szkole Doktorskiej. Analiza przydziałów i obciążenia godzinowego pozwala wnioskować, że umożliwiają one prawidłową realizację zajęć. Liczba nadgodzin jest wyraźnie określana i każdy może, lub nie wyrazić na nią zgodę.

Kryteria doboru etatowej kadry akademickiej i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne jest transparentny i adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Osoby zatrudniane do prowadzenia poszczególnych zajęć dydaktycznych przygotowują dokumentację naukowo-zawodową i sylwetka ich jest prezentowana na posiedzeniu Rady Instytutu. Każdorazowo członkowie Rady Instytutu opiniują kandydata do prowadzenia zajęć po uprzedniej prezentacji sylwetki naukowo-zawodowej. Pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku praca socjalna mają zarówno dorobek naukowy w postaci publikacji, udziału w konferencjach, jak również część pracowników posiada praktyczne doświadczenie zawodowe w obszarze zadań wynikających między innymi z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i pozostałych aktów prawnych, realizowanych przez instytucje rządowe, samorządowe, oraz pozarządowe. Kolejnym kryterium weryfikacyjnym nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne jest analiza wyników uzyskiwanych przez nauczycieli na podstawie ocen semestralnych wystawianych przez studentów. Studenci mają do dyspozycji Wirtualny Dziekanat gdzie anonimowo oceniają wykładowców. W przypadku uzyskiwania niskich ocen przewidziane są hospitacje zajęć prowadzonych przez nisko ocenionych wykładowców.

Dorobek naukowy i osiągnięcia dydaktyczne nauczycieli akademickich, stanowiących trzon kadry na kierunku praca socjalna, korespondują z koncepcją i celami kształcenia i wpisują się w dyscypliny, do których kierunku jest przyporządkowany. Główny akcent pada na dyscyplinę wiodącą – pedagogikę (76%), następnie psychologię i nauki socjologiczne (po 12%). Jak podano w cz. III Raportu, w punkcie 2 (załącznik nr 16) pt. Obsada zajęć, każdy z wykładowców jest autorem kilku publikacji naukowych związanych ściśle z wykładanym przedmiotem. Jednym z kryteriów jest specjalizacja wpisana w dyplom, ale brane są również pod uwagę zdobyte kompetencje naukowe po ukończonych studiach. Dzięki takiej polityce kadrowej (i naukowej) zajęcia prowadzone są przez osoby kompetentne i orientujące się w najnowszej problematyce w danym zakresie przedmiotowym.

Powyższe uwagi – odnoszące się do wykazu obsady – dotyczą każdego wykładowcy, a w sposób jeszcze bardziej wyraźny – do kadry prowadzącej jednocześnie badania naukowe. Część III Raportu, p. 4: Charakterystyka nauczycieli akademickich – ukazuje jeszcze bardziej pogłębione związki aktywności naukowej danego pracownika z prowadzonymi przedmiotami. Dzięki temu studenci mają dostęp nie tylko do najnowszych danych naukowych, ale także pośrednio biorą w nich udział – poszczególny wykładowca akademicki nierzadko dyskutuje ze studentami badany przez siebie problem, słucha ich uwag, co wpływa pozytywnie zarówno na bieg badań naukowych, jak i angażowanie studentów w proces badawczy.

Sposoby, zasady i kryteria oceny jakości kadry reguluje Uchwała nr R.000.20.18 Senatu AP w Słupsku z dnia 28 marca 2018 r. System okresowych ocen nauczycieli akademickich i pozostałych osób prowadzących zajęcia (np. praktyków, dyrektorów ośrodków pomocy społecznej itp.) opiera się na kluczowych dla tych kwestii dokumentach, i jest skutecznie realizowany. Pierwszym z nich jest *Regulamin Oceny Nauczycieli Akademickich Zatrudnionych w AP*. Ocena obejmuje aktywność w zakresie działalności naukowej, gdzie w związku z Ustawą 2.0 akcent został położony na publikacje o wysokiej punktacji. Ocenianie pracownika naukowego koresponduje z polityką naukową Instytutu Pedagogiki, gdzie brane są pod uwagę potrzeby publikacyjne – ilość książek, artykułów, monografii pod redakcją. W zakresie działalności dydaktycznej załącznik do Regulaminu wyróżnia takie obszary, jak: podnoszenie kwalifikacji zawodowych, w szczególności uzyskanie stopnia lub tytułu naukowego, uzyskanie dyplomu studiów podyplomowych, staże, udział w konferencjach, kursach doskonalenia zawodowego, organizacja szkoleń, warsztatów, programów edukacyjnych. Nad prawidłowym przebiegiem ocen nauczycieli akademickich czuwa Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczych lub badawczo-dydaktycznych (UKOB) oraz Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych (UKOD).

Na kierunku praca socjalna, jak w całej Akademii Pomorskiej, funkcjonuje *Procedura Organizacji i Realizacji Hospitacji*. Prowadzone są dwa rodzaje hospitacji zajęć: systemowe – w przypadku zatrudnienia nowego pracownika – w pierwszym roku, interwencyjne – w przypadku uzyskania oceny przez studenta poniżej 3,49. Prócz hospitacji systemowych i interwencyjnych przeprowadza się hospitacje bieżące, wynikające z planu hospitacji w instytucie.

Na koniec każdego semestru, nauczyciele akademicy oceniani są obligatoryjnie przez studentów. Jest to proces anonimowy za pośrednictwem systemu HMS w wirtualnym dziekanacie. Wyniki ankiet brane są pod uwagę w okresowej ocenie nauczyciela i są składnikiem ogólnej jego oceny. Statystyki ocen nauczycieli, opiekunów roku i praktyk, podane są na stronach internetowych uczelni, a także omawiane są na Radach Instytutu i spotkaniach poszczególnych Zakładów. W ostatnim czasie w Akademii Pomorskiej przeprowadzono także ankiety obejmujące badanie jakości zajęć zdalnych, zarówno od strony prowadzącego, jak i technik ich prowadzenia. Wnioski z nich płynące znacznie wpłynęły na świadomość kadry odnośnie do różnych trudności wynikających z takich form aktywności i zainspirowały większość do przemyślenia form prowadzonych zajęć.

Zarówno oceny, jak i hospitacje, służą diagnozowaniu jakości kadry w obszarach aktywności naukowej i dydaktycznej, ale także eksponowaniu pozytywnych standardów preferowanych przez poszczególnych jej członków. W ten sposób preferuje się indywidualne podejście do nauczyciela akademickiego, wpierając jego indywidualną ścieżkę rozwojową, zgodnie z zamysłem *Regulaminu systemu motywacyjnego*, który funkcjonuje w Akademii Pomorskiej, w tym na kierunku praca socjalna.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje przejrzyste zasady rozwiązywania konfliktów, służy ochronie godności pracownika i studenta, przeciwdziała dyskryminacji i wykluczeniu. Brakuje jednak określonych procedur działania, co utrudnia, a niekiedy uniemożliwia właściwe reakcje na zaistniałe problemy.

W Akademii Pomorskiej prowadzona jest stale pomoc psychologiczna dla studentów (Akademia zatrudnia dwóch psychologów, pozostali działają jako wolontariusze), jak i nauczycieli akademickich. Wszelkie sygnały o ewentualnej dyskryminacji, zagrożeniach, czy naruszenia bezpieczeństwa spotykają się z reakcją adekwatną do sytuacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Instytut Pedagogiki, w skład którego wchodzi Zakład Pracy Socjalnej, dysponuje rozbudowaną infrastrukturą dla realizacji procesu naukowo-dydaktycznego, umożliwiającego osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Baza dydaktyczna Zakładu Pracy Socjalnej mieści się przy ul. Westerplatte 64. Składa się nań 18 sal przeznaczonych na cele dydaktyczne, w tym pomieszczenia dydaktyczne Instytutu i sekretariat. Łączna powierzchnia to ok. 1.000,0 m². Jeśli chodzi o sale, to do dyspozycji jest aula liczącą 250 miejsc, 4 sale wykładowe o liczbie miejsc 100, 7 sal wykładowych na zajęcia w mniejszych grupach o liczbie miejsc od 30 do 40 osób, 5 sal o liczbie miejsc 15-25 i pracownia komputerowa, w której prowadzone są zajęcia w grupach do 15 osób.

Zarówno sale, jak i sprzęt (komputer, rzutnik multimedialny), są w dobrym stanie, a w razie potrzeby na bieżąco naprawiany, wymieniany lub aktualizowany (jeśli chodzi o oprogramowanie). Sale dydaktyczne są w dobrym w bardzo dobrym stanie, z wygodnymi fotelami i przymocowanymi do nich stolikami - zapewniają komfortowe warunki pracy dla studentów. Szczelne okna tłumią hałas z ulicy. Budynek uczelni przy ul. Westerplatte 64 jest przystosowany do obsługi osób z niepełnosprawnościami, w tym osób niedowidzących. Sale wykładowe oraz audytoryjne są

wyposażone w urządzenia multimedialne oraz sprzęt do nagłośnienia. Do dyspozycji (w sekretariacie) są: laptopy, telewizory, magnetowidy, kamery, odtwarzacze DVD, sprzęt nagłośnieniowy i rzutniki multimedialne.

Wszystkie sale dydaktyczne będące do dyspozycji studentów kierunku praca socjalna są wyposażone w potrzebne nowoczesne środki dydaktyczne: tablice kredowe bądź suchościeralne, projektory multimedialne, ekrany projekcyjne; w niektórych znajdują się komputery all in one, system nagłaśniający, podwieszany zestaw TV. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć, z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Proces kształcenia na kierunku praca socjalna może być realizowany za pomocą różnorodnych technologii informatycznych i aplikacji, co regulują odpowiednie zarządzenia Rektorów. Pandemia przyspieszyła procesy informatyzacji i organizacji i toku kształcenia, a baza informatyczna, w tym technologie organizacji kształcenia na odległość (system uczelniany), wciąż są rozwijane. W okresie obostrzeń wynikających z sytuacji pandemii, od marca 2020 roku do chwili obecnej, nauczyciele i studenci korzystają z następujących narzędzi: platforma e-learningowa Moodle, platforma techniczna Navoica, MS Teams, Google Classroom, Hangouts Meet, Zoom, Skype, Google Meet. Rekomendowany MS Teams stosowany jest coraz częściej i z coraz większą skutecznością, co odczuwalnie wpływa na podnoszenie standardów w zakresie osiągania efektów uczenia się, a na co wskazują przeprowadzone pod koniec semestru zimowego ankiety.

Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej. Biuro ds. Kształcenia przygotowało salę z komputerami. Stosując reżim sanitarny, mogą z niej korzystać zarówno studenci, jak i wykładowcy. Odpowiednia informacja została rozesłana do wszystkich studentów i wykładowców, ponadto dostępna jest na stronie internetowej Instytutu Pedagogiki (w tym Pracy Socjalnej). Każdy student może prowadzić swoje badania naukowe, skonsultować je z wykładowcą czy promotorem pracy dyplomowej – poza godzinami zajęć.

Studenci kierunku praca socjalna mają do dyspozycji także Pracownię Technologii Informatycznej (ICT). Obok wyposażenia standardowego, Pracownia posiada 16 stanowisk z dostępem do komputera stacjonarnego, co daje możliwość przeprowadzenia spersonalizowanego kształcenia na danych stanowiskach pracy. W Pracowni Technologii Informatycznej jest stały dostęp do pakietu Office, Statystyka i programu Atlas.ti, który wykorzystywany jest do analizy badań jakościowych. Systematycznie organizowane są szkolenia w zakresie stosowania technologii informatycznych w procesie kształcenia, w tym prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie zdalnej.

Zasoby biblioteczne dla kierunku praca socjalna liczą ponad 7 tysięcy jednostek bibliecznych. Są to publikacje stanowiące aktualną literaturę (obowiązkową i uzupełniającą) dla studentów oraz literaturę naukową, która może być przydatna w przygotowywaniu prac dyplomowych. Biblioteka uczelniana umożliwia dostęp do kilku tysięcy czasopism elektronicznych za pośrednictwem Wirtualnej Biblioteki Nauki (od 2003 roku w ramach ówczesnych Konsorcjów EBSCO i Science Direct) bezpośrednio przez stronę WBN (<https://wbn.icm.edu.pl/>) lub poprzez link „Zasoby” na stronie Biblioteki Uczelnianej (<https://www.apsl.edu.pl/struktura/biblioteka-uczelniiana/zasoby>) oraz kilkuset książek elektronicznych poprzez bazę IBUK. Dostęp do baz jest możliwy z całego kampusu Uczelni.

Biblioteka jest uczestnikiem Konsorcjum MathSciNet, EBSCO, Elsevier i ASFA oraz IBUK. Współtworzy Bałtycką Bibliotekę Cyfrową oraz międzynarodową bazę ASFA. Zasoby EBSCO to ponad 14 tysięcy dokumentów elektronicznych z zakresu SOCIAL WORK, w tym w większości z pełnym tekstem. Baza Wiley – to dostęp do 656 czasopism i książek elektronicznych z zakresu SOCIAL WORK (w tym częściowo, w pełnym tekście). Baza Science Direct - dostęp do ponad 36 tysięcy publikacji elektronicznych (w tym, częściowo w pełnym tekście). Bazie Springer Link - dostęp do ponad 37 tysięcy dokumentów elektronicznych z zakresu SOCIAL WORK. Pracownikom i studentom kierunku Praca Socjalna umożliwiono dostęp do interdyscyplinarnych baz cytowań: Scopus i Web of Science, systemu informacji prawnej Legalis - ponad 5 tysięcy dokumentów elektronicznych z zakresu pracy socjalnej, w tym czasopism NATURE i SCIENCE. Studenci i wykładowcy mają też dostęp do 38 tytułów czasopism dla kierunku praca socjalna oraz do wielu tysięcy tytułów czasopism i książek w formie elektronicznej. Osoby odpowiedzialne za przygotowanie sylabusów uwzględniają w nich wymóg zamieszczenia w nich piśmiennictwa dostępnego w zasobach biblioteki uczelnianej. A jeśli potrzebnych publikacji brak, zgłasza się zapotrzebowanie do kierownika biblioteki.

Prowadzone są okresowe – roczne przeglądy infrastruktury dydaktycznej i naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawności – wyniki tych przeglądów znaleźć można w Raportach rocznych Instytutów z przeglądu infrastruktury.

Wyniki okresowych przeglądów infrastruktury są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej – zgodnie ze zgłaszanymi uwagami i potrzebami. Przynajmniej raz w roku władze uczelni organizują taki przegląd, po czym zebrane dane zgłaszane są do wyznaczonych komórek realizujących zapotrzebowanie. Dla funkcjonowania kierunku Praca Socjalna, zapotrzebowanie sprzętowe jest niewielkie, najczęściej dotyczą najnowszych publikacji książkowych czy czasopism. Nauczyciele akademicki, którzy wydają swoje książki zobowiązani są do przekazania egzemplarza do biblioteki uczelnianej, a na internetowej stronie Instytutu „Aktualności” dana publikacja jest krótko prezentowana.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Akademia Pomorska w Słupsku posiada infrastrukturę dydaktyczną oraz biblioteczną, która w pełni zaspokaja potrzeby kształcenia studentów na kierunku praca socjalna, oraz osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla kierunku. Zbiory biblioteczne znajdują swoje odzwierciedlenie w kartach przedmiotów, a studenci mają dostęp do zasobów nie tylko w tradycyjny sposób, ale również poprzez wirtualne bazy. Przeprowadzana jest ocena bazy dydaktyczno-bibliotecznej, a wyniki tej oceny służą udoskonaleniu stanu istniejącego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku praca socjalna. Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje uczelnia w zakresie kierunku praca socjalna to podmioty publiczne i niepubliczne działające w obszarze pomocy społecznej, pieczy zastępczej, pomocy postpenitencjarnej, m.in. domy pomocy społecznej, gminne, powiatowe i regionalne ośrodki pomocy społecznej, świetlice środowiskowe, środowiskowe domy samopomocy, organizacje pozarządowe zajmujące się pieczą zastępczą i działalnością charytatywną. Zasięg ich działalności ma zazwyczaj charakter lokalny lub regionalny. Przykładowymi instytucjami zaliczającymi się do powyższego katalogu są: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Słupsku; Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku, Dom Pomocy Społecznej w Lubuczewie, Dom Pomocy Społecznej "Leśna Oaza" w Słupsku, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Słupsku.

Jednostka prowadzi systematyczną i systemową współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, opartą głównie na relacjach bilateralnych. Przedstawiciele pracodawców uczestniczą również w pracach Rady Gospodarczej, biorąc czynny udział w ewaluacji programu kształcenia, ale także służąc bieżącymi konsultacjami dotyczącymi realizacji programu, zwłaszcza w odniesieniu do jego praktycznych aspektów. Ścisła współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jeszcze w większym stopniu pozwala dostosować ofertę kształcenia do zapotrzebowania na rynku pracy. Służą temu odbywane spotkania z interesariuszami zewnętrznymi, którzy wskazują na potrzeby w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, jakie winni posiadać absolwenci kierunku praca socjalna. W odpowiedzi na potrzeby pracodawców w sposób szczególny zwrócono uwagę na przedmioty związane ze znajomością aktów i procedur prawnych oraz pracy socjalnej z seniorami i osobami z niepełnosprawnościami oraz w zakresie wolontariatu. Z informacji uzyskiwanych od pracodawców absolwenci kierunku praca socjalna są bardzo dobrze przygotowani do pracy w określonych instytucjach realizujących zadania pomocy społecznej, zarówno pod względem teoretycznym, jak i praktycznym. Stworzenie specjalności *praca socjalna w pomocy społecznej i środowisku wielokulturowym* podyktowane było uwarunkowaniami geopolitycznymi i kulturowymi regionu Pomorza Zachodniego, gdzie wielokulturowość występuje w silnym nasyceniu. Uwarunkowania te wpisują się od samego początku w rynek pracy, w tym w środowisko, w które wchodzi wykształcony pracownik socjalny. Z tych powodów w programie studiów znajdują się takie przedmioty, jak

antropologia kulturowa, wybrane zagadnienia religioznawstwa czy prawa i wolności człowieka. Obecnie w ramach konsultacji z pracodawcami uwzględnianie jest zagadnienie pandemii Covid19, w związku z którą otwierają się nowe wyzwania dla pracowników socjalnych i najbliższego środowiska ich pracy zawodowej. Na wniosek pracodawców wprowadzono do programu studiów następujące przedmioty: Wspieranie zatrudnienia oraz rehabilitacja osób niepełnosprawnych – organizacja i podstawy prawne; System prawny pomocy społecznej w Polsce - pomoc świadczona obywatelom polskim i cudzoziemcom; Instytucje bezpieczeństwa i porządku publicznego; Społeczne aspekty bezpieczeństwa. Z kolei w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby rynku pracy wprowadzono: Praca socjalna w środowisku wielokulturowym, Wybrane elementy religioznawstwa, Dialog międzykulturowy, Prawa i wolności człowieka.

Współpraca w wymiarze formalnym prowadzona jest w oparciu o jasne, spisane procedury oraz towarzyszy jej niezbędna dokumentacja, przy czym stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do zakresu i charakteru współpracy. Podpisane zostały stosowne umowy o współpracy. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. I tak, istotny jest udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia – m.in. poprzez udział w tworzeniu prac dyplomowych. Wspólnie z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przygotowano kilkadziesiąt prac dyplomowych. Wybrane przykłady prac dyplomowych zrealizowanych we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego:

- *Efektywność stosowanych metod oddziaływania asystentów rodziny na przykładzie MOPR w Słupsku*, współpraca: MOPR w Słupsku;
- *Projekty unijne w pomocy społecznej a aktywizacja zawodowa osób z problem wykluczenia społecznego na podstawie gminy Świdwin*, współpraca: Gmina Świdwin;
- *Czas wolny w okresie senioralnym na podstawie klubu seniora „Pod Aniołami” działającego na terenie gminy Rywań*, współpraca: gmina Rywań;
- *Świadczenia wychowawcze i świadczenia „dobry start” jako przykład wsparcia w rozwiązywaniu problemów społecznych wśród rodzin gminy Sulęczyńno*, współpraca: gmina Sulęczyńno.

Na kierunku praca socjalna, we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego realizowane są również praktyczne formy zajęć. Przykładem mogą być zorganizowane w ramach realizacji przedmiotu Służby społeczne w środowisku lokalnym spotkania z przedstawicielami szeroko rozumianych służb społecznych oraz odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, w tym z przedstawicielem Policji, który na spotkaniu ze studentami przedstawiają formy współpracy Policji ze służbami społecznymi i podstawy prawne tej współpracy. Innym przykładem są wizyty w poradni leczenia uzależnień i rozmowy z jej kierownikiem na temat uzależnień i współpracy z innymi służbami w aspekcie niesienia pomocy osobom uzależnionym. Spotkania te mają na celu m.in. zbudowanie szerszego kontekstu pracy pracownika socjalnego. Praktyczną formą realizacji ćwiczeń z przedmiotu socjoterapia są wyjścia studentów z osobą prowadzącą i obserwacja zajęć z elementami socjoterapii prowadzonych przez specjalistów w Środowiskowym Domu Samopomocy w Słupsku. Studenci kierunku Praca socjalna wraz z przedstawicielami MOPR oraz Policji uczestniczyli także w akcji liczenia osób bezdomnych. Inicjatorem tej akcji jest Pomorskie Forum na Rzecz Wychodzenia z Bezdomności. Pracownicy Zakładu Pracy Socjalnej podejmują liczne przedsięwzięcia badawcze, realizowane z otoczeniem społeczno-gospodarczym Akademii Pomorskiej. Organizując konferencje naukowe

uwzględnia się potrzeby pracodawców. Jako przykład może posłużyć konferencja naukowa poświęcona prawom człowieka w roku 2018 i w 2019, zorganizowana w Gdańsku w Europejskim Centrum Solidarności). We współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym zorganizowano również seminaria naukowe:

- *Między wiedzą potoczną a naukową: w biografii uczonych i socjo-pedagogicznych*

Dyskursach;

- *Między inkluzją a ekskluzją w edukacji. Spór o aksjologię w badaniach społeczno-edukacyjnych* (we współpracy z Pomorskim Towarzystwem Filozoficzno-Teologicznym oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Słupsku).

Wspólne projekty obejmują również cykl seminariów „Pracownik socjalny wobec pandemii Covid-19”, na które zaproszono praktyków z otoczenia społeczno-gospodarczego: dyrektor Niepublicznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Gdańsku mgr Ewę Romanik i mgr Annę Sąsiadek – arteterapeutę (Bytowskie Centrum Kultury); jedno z seminarium oparto na relacji z badań nad doświadczeniami pracowników socjalnych ze Słupska i okolic.

We współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego realizowane są przedsięwzięcia społeczne, w ramach których wykorzystywany jest wolontariat studentów. Jako przykłady można wymienić:

- akcje świątecznej zbiórki funduszy na przygotowanie paczek świątecznych dla dzieci z okolicznych wiosek (na podstawie potrzeb wskazanych przez pedagogów szkolnych);
- kolejne edycje Orkiestry Świątecznej Pomocy we współpracy z Bytowskim Centrum Kultury; - koncerty charytatywne, a także wieczory kolęd w DPS w Dąbiu;
- inicjatywy podejmowane z Uniwersytetem Trzeciego Wieku w Słupsku i w Ustce;
- Pierwsze Pomorskie Forum Ochrony Zdrowia Publicznego zatytułowane: Senior-Zdrowie-Edukacja-Terapia, którego celem było zaprezentowanie działań wspierających, terapeutycznych, edukacyjnych wobec społeczności seniorów.

Realizacja celów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przyjmuje również inne formy takie jak: organizowanie wykładów otwartych, udział studentów w konferencjach oraz wsparcie dla kół studenckich w organizacji konferencji, przygotowywanie publikacji, organizowanie spotkań integracyjnych z beneficjentami pomocy społecznej, uczestnictwo w projektach organizowanych przez Instytucje otoczenia społeczno-gospodarczego zajmujące się pracą socjalną.

Bliska i systemowa współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma również swój wymiar w organizacji praktyk zawodowych.

Należy podkreślić, że wśród pracowników dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku praca socjalna są reprezentowani praktycy, którzy oprócz dorobku naukowego mogą się wykazać doświadczeniem w pracy zawodowej w podmiotach zajmujących się szeroko rozumianą pomocą społeczną.

Pracodawcy uczestniczą w prowadzeniu monitoringu losów absolwentów kierunku pedagogika specjalna, w ścisłej współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzona jest analiza potrzeb i tendencji na rynku pracy. Raporty z analiz służą m.in. niezbędnym modyfikacjom programu studiów.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Na

podstawie corocznych przeglądów współpracy aktualizacji podlega lista podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi prowadzona jest współpraca. Ponadto trafność doboru podmiotów, z którymi prowadzona jest współpraca, jest w sposób systematyczny weryfikowana na bieżąco.

Stała współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, między innymi poprzez wizytacje w konkretnych instytucjach przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, jak i propozycje ewentualnych zmian przez pracodawców, którą mogą zawrzeć w ocenie praktyk przez studenta, stale podnosi jakość kształcenia w tym zakresie. Również informacja zwrotna od studentów na temat przebiegu praktyk stanowi podstawę między innymi do weryfikacji miejsc przeznaczonych na realizację zdobywania wiedzy praktycznej, jak i ich modyfikacji.

Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywają się na kierunku Praca socjalna w ramach rocznych (oficjalnych) oraz semestralnych (roboczych) spotkań pracowników Zakładu Pracy Socjalnej z interesariuszami zewnętrznymi. Na tej podstawie możliwy jest bezpośredni kontakt i wymiana doświadczeń obu środowisk, co bezpośrednio przekłada się na modyfikację w samym programie studiów, jak również w formie jego realizacji. Jednym z podstawowych efektów tej współpracy jest zatrudnienie w formie ekspertów/praktyków osób z instytucji sektora pomocy społecznej na stanowisku wykładowców/szkoleniowców na kierunku Praca socjalna.

Kolejnym przykładem wniosków wdrożeniowych z przeglądów współpracy było zastosowanie specjalnej procedury komunikacyjnej (związanej z pandemią COVID 19), która polegała na bardzo bliskiej i pogłębionej współpracy z instytucjami MOPR oraz GOPR w Słupsku. Efektem tego działania była szybka informacja o sytuacji i potrzebach tych instytucji, która to przekierowywana była do studentów, którzy mogli dobrowolnie włączyć się w pomoc w formie działań wolontariatu społecznego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na podstawie ustaleń co do stanu faktycznego, nie ulega wątpliwości, że rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Podmioty publiczne i niepubliczne, działające głównie w obszarze opieki społecznej, z którymi prowadzona jest współpraca, bez wątpienia powyższe kryterium spełniają.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Współpraca oparta jest na ramach formalnych, zarówno w formie umów bilateralnych, jak i w oparciu o wydziałowe lub instytutowe instytucje powołane m.in. w tym celu. Stopień formalizacji współpracy jest adekwatny do jej celów i pozwala na efektywne ich osiągnięcie. Wśród bogatych, zróżnicowanych form współpracy, wyróżnić możemy organizację praktyk zawodowych, staży, wolontariatów, wizyt studyjnych, realizacji prac dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, certyfikacji, analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i badania losów absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów. Efektem przeglądów współpracy jest również niezwykle bogaty program staży oraz inne działania projakościowe i prorozwojowe.

Nie ulega wątpliwości, że współpraca ma charakter harmonijny, a korzyści z niej płynące widoczne są zarówno w wymiarze poprawy jakości kształcenia, jak i po stronie pracodawców.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj umiędzynarodowienia. Zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci, mają szerokie możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności: wyjazdy zagraniczne w celu odbycia studiów, staży (zgodnie z zaleceniami Ustawy 2.0), przeprowadzenia badań naukowych, kwerend bibliotecznych itd. Studenci mają możliwość wybrania wykładu w języku obcym, w ofercie w ostatnim semestrze była to ekonomia. Ofertę poszerzają zatrudniani systematycznie profesorzy wizytujący. Innym rodzajem umiędzynarodowienia są wyjazdy zagraniczne kadry, udział w konferencjach międzynarodowych, a także kontakty Akademii Pomorskiej z uczelniami zagranicznymi w ramach programu Erasmus.

Zakres i zasięg. Studenci kierunku Praca Socjalna ma możliwość zdobycia wiedzy i kompetencji w środowisku międzynarodowym i wielokulturowym. Z wieloma ośrodkami akademickimi realizowane są projekty współpracy i wymiany akademickiej. Systematycznie opracowywane są partnerskie programy kształcenia, umożliwiające uzyskanie wspólnych dyplomów. Przykładem mogą być zaproszenia dla wykładowców i studentów Akademii Pomorskiej - wymiana z Uczelnią Partnerską Winona State University; Polsko-Norweska Współpraca Badawcza – dofinansowanie działań bilateralnych w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej; ERASMUS (European Action Scheme for the Mobility of University Students) jest programem edukacyjnym Unii Europejskiej, który ma na celu wspieranie współpracy wyższych uczelni w następujących krajach: Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Islandia, Lichtenstein, Luksemburg, Litwa, Łotwa, Malta, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Turcja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy. Ponadto umowy bilateralne - podpisano 50 umów bilateralnych z ukraińskimi uczelniami wyższymi. Aneks do umowy dotyczącej wymian semestralnych – podpisano z 33 uczelniami ukraińskimi. Porozumienie

o wzajemnym wsparciu w procesie kształcenia studentów zostało podpisane z 9 uczelniami ukraińskimi.

W umiędzynarodowienie procesu kształcenia wpisują się wykładowcy z zagranicy. Prowadzą oni zajęcia na kierunku praca socjalna, przybliżając studentom specyfikę kraju, z którego pochodzą, jego kulturę, problemy i sposoby ich rozwiązywania. M.in. byli to: prof. wizytujący Herbert Zoglowek (UiT - Arctic University of Norway), prof. wizytujący Konstancin Karpiński (Państwowy Uniwersytet w Grodno), prof. dr hab. Larysa Novak-Kalyalyeva: profesor wizytujący - na stałe współpracuje z Akademią Pomorską, Pracownią Bioetyki i Praw Człowieka (przy Zakładzie Pracy Socjalnej) oraz Pomorskim Centrum Praw Człowieka (założycielem-członkiem jest dr hab. R. Kozłowski, prof. AP z Zakładu Pracy Socjalnej). Studenci kierunku praca socjalna korzystają z prowadzonych przez profesorów wizytujących zajęć i doświadczenia.

Akademia Pomorska stwarza szerokie możliwości rozwoju w aspekcie międzynarodowej aktywności kadry i studentów na kierunku Praca Socjalna. Prawnicy Zakładu Pracy Socjalnej korzystają z wyjazdów zagranicznych finansowanych z funduszy na naukę (Badania Statutowe, obecnie Subwencje Badawcze lub środki, którymi dysponuje Prorektor ds. Nauki i – a od 2020 roku – Prorektor ds. Rozwoju i Współpracy, w tym sekcja ds. współpracy międzynarodowej), zdobywają nowe doświadczenia poprzez wyjazdy zagraniczne.

Rozwój międzynarodowej aktywności realizuje się także przez udział nauczycieli akademickich w konferencjach międzynarodowych, kwerendach i stażach. Innym aspektem rozwoju aktywności międzynarodowej jest współpraca (na polu dydaktycznym) kadry ze studentami z zagranicy zdobywającymi tzw. podwójny dyplom. Aktywność dotyczy wykładów, w których uczestniczą studenci, a przede wszystkim seminariów dyplomowych, gdzie wspólnie z polskimi studentami, dyskutowane są problemy z obszaru pracy społecznej – w Polsce, jak i za granicą. W ostatnim semestrze w zajęciach na kierunku praca socjalna uczestniczy około 5 studentów z zagranicy, w tym dwie osoby zdobyły dyplom.

Studenci kierunku praca socjalna w ramach lektoratu z j. angielskiego i niemieckiego nabywają umiejętności językowych na poziomie B2. Mają także możliwość korzystania z oferty Erasmus+, do czego są zachęceni przez kadrę akademicką.

Na kierunku praca socjalna, jak w całej Akademii Pomorskiej, prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia. Procesem tym zajmuje się: Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich zatrudnionych na stanowiskach badawczych lub badawczo-dydaktycznych (UKOB) oraz Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich zatrudnionych na stanowiskach dydaktycznych (UKOD).

Jak mówi Regulamin, „Komisje ustalają końcową ocenę nauczycieli akademickich, odpowiednio zatrudnionych na stanowiskach badawczych, badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych, po uwzględnieniu ocen składowych we wszystkich, odpowiednich do stanowiska zatrudnienia, obszarach działalności (naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej, dotyczącej podnoszenia kompetencji zawodowych) oraz opinii przełożonych. Przy ustalaniu oceny końcowej należy wziąć pod uwagę perspektywę dalszego rozwoju (odpowiednio naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego lub związanego z perspektywą podnoszenia kompetencji zawodowych) ocenianego nauczyciela” .

Coroczne Raporty Uczelnianej Komisji ds. Oceny Nauczycieli Akademickich prezentują skalę, zakres i zasięg aktywności międzynarodowej kadry.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Akademia Pomorska w Słupsku na kierunku praca socjalna stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów. Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Prowadzone w uczelni wsparcie, dedykowane studentom pracy socjalnej na Akademii Pomorskiej w Słupsku jest prowadzone systematycznie, mając przy tym charakter stały. Pokreślić jednak należy, iż aby był on w pełni kompleksowy, należy rozwinąć niektóre z działań składające się na ogólny system. Studentom dedykowane jest wsparcie adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy. Należy jednak stwierdzić, iż ocenę tego kryterium w sposób szczególny determinuje specyfika kierunku studiów. Stosunkowo niewielka liczba studentów oraz ich niska aktywność we wszelkich działaniach niezwiązanych wprost z realizacją przez nich programu studiów, mają swoje pewne konsekwencje. Przedmiotem oceny PKA jest bowiem ocena wsparcia kierowanego do studentów, to w praktyce ma miejsce, natomiast stwierdzić należy, że studenci nie zawsze z tego wsparcia korzystają.

Dedykowane studentom wsparcie uwzględnia wsparcie studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Nie jest to jednak forma wsparcia dla działalności kół naukowych, tych nie ma, ze względu na brak zainteresowania studentów. Uczelnia podejmowała próby organizacji działalności kół naukowych, ich starania nie znalazły jednak odzwierciedlenia w dużego zainteresowania studentów tą tematyką. Uczelnia ma dobrze zorganizowany system wsparcia dla kół naukowych, jednakże takiej działalności brak na kierunku

studiów polityka socjalna. Studenci są wobec tego włączani do projektów badawczych realizowanych przez pracowników naukowych oraz wspierani w ich indywidualnej działalności naukowej. Podając przykład, w roku 2021, studenci pracy socjalnej włączeni są w projekt realizowany przez kadrę naukową Zakładu Pracy Specjalnej pt. „Pracownik Socjalny wobec pandemii Covid-19”. Warto również podkreślić, iż studenci mają także możliwość publikacji w naukowym czasopiśmie prowadzonym przez Instytut Pedagogiki „Edukacja w Dyskursie) oraz w pracach zbiorowych pracowników naukowych.

Systemowe wsparcie dla studentów wybitnych ogranicza się do wsparcia studentów w przygotowaniu wniosków o nagrodę Ministra Edukacji i Nauki. Pewnym narzędziem, które można podkreślić, jest również wyłanianie najlepszych absolwentów pierwszego, drugiego oraz trzeciego stopnia Akademii Pomorskiej w Słupsku uprawnionych do składania wniosków o dofinansowanie kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej. Rekomenduje się jednak podjęcie dodatkowych działań mających na celu identyfikowanie i wspieranie studentów wybitnych, w ich procesie kształcenia.

Uczelnia uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów, w tym te związane z przedsiębiorczością i sportem. Odnosząc się do tego ostatnio, możliwości stwarza się poprzez AZS Akademii Pomorskiej w Słupsku. Jeśli chodzi o wejście na rynek pracy i przedsiębiorczość, studentów składa się poprzez stwarzanie studentom możliwości kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wsparcie w rozwoju zawodowym zapewnia się poprzez Akademickie Biuro Karier, które organizuje m.in. coroczne Akademickie Spotkania z Przedsiębiorczością, we współpracy z lokalnymi partnerami, np. Powiatowym Urzędem Pracy w Słupsku. Studentom dedykuje się również liczne szkolenia, dopasowane do ich potrzeb. Mowa m.in. o warsztatach z zakresu: świadczenia wsparcia w formie poradnictwa grupowego ukierunkowanego na potrzeby pracodawców i pracowników, świadczenia wsparcia w formie usług grupowego poradnictwa zawodowego oraz grupowej informacji zawodowej w ramach promowania i inicjowania przedsiębiorczości, świadczenie wsparcia w formie grupowego poradnictwa zawodowego oraz grupowej informacji zawodowej ukierunkowane na specyficzne potrzeby klientów.

Wsparcie dedykowane przez uczelnię jest dostosowane do zróżnicowanych grup odbiorców. Należy tu podać przykład studentów z niepełnosprawnościami, a także studentów formy niestacjonarnej oraz pracujących zawodowo. W ramach Uczelni prowadzony jest program działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych studentów niepełnosprawnych "Akademia Szansą dla Wszystkich". Studenci pracy socjalnej, z różnymi niepełnosprawnościami, mają zapewnioną m.in. opiekę psychologiczną oraz priorytetowe dojście do pomocy specjalistycznej w innych instytucjach (np. szpitalny oddział psychiatryczny).

System rozpatrywania próśb i zażaleń działa sprawnie. Tutaj kluczowe znaczenie dla przyjętych rozwiązań ma niewielka liczba studentów kierunku. Studenci kontaktują się z opiekunem roku w spornych sprawach i na tym szczeblu wypracowują wspólnie możliwe rozwiązania. Jeżeli ta ścieżka nie zostanie w pełni wykorzystana, osobą włączoną do rozwiązania konfliktu jest kierownik Zakładu Pracy Socjalnej. Jeżeli i taka droga nie okaże się wystarczająca, sprawa zostaje przekazana do dyrektora Instytutu. W sprawach, które nie znajdą formalnego bądź polubownego rozwiązania na tym szczeblu, decyzje podejmuje prorektor właściwy ds. studenckich.

Wsparcie dedykowane studentom obejmuje działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy oraz wsparcie psychologiczne. To ostatnie, realizowane jest teraz poprzez spotkania online. Działania informacyjne dotyczące wspomnianego aspektu obejmują: spotkania z opiekunem roku, a także informacje umieszczane na stronach Akademii i Instytutu. To właśnie rola opiekuna roku, jest kluczowa w kontekście zapewniania bezpieczeństwa studentom. W ramach swoich zadań m.in. ma służyć radą i pomocą w rozwiązywaniu trudności osobistych studentów, diagnozować ich potrzeby społeczne i materialne. Opiekun roku po uzyskaniu informacji nt. zagrożeń zobowiązany jest do informowania władz Instytutu, a te do podjęcia stosownych działań, a dalej pion podlegający Prorektorowi ds. studentów i podjęcia stosownych rozwiązań. Studenci mogą również wykorzystywać drogę wsparcia poprzez zgłaszanie problemów do samorządu studenckiego poprzez swojego starostę roku, a dalej Prorektorowi ds. Studentów. Warto jednak zaznaczyć, iż nie wprowadzono właściwej procedury reagowania w przypadku naruszenia bezpieczeństwa studentów, która dawałaby jednoznaczny wzorzec działania jak postępować w tej kwestii. Rekomenduje się, aby było to w najbliższym czasie przedmiotem rozważań i wypracowania rozwiązań, Uczelnia zaś deklaruje, iż będzie to punkt dyskusji Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Uczelnia, w związku z sytuacją pandemiczną, prowadzi zajęcia w formie zdalnej. Należy jednak podkreślić fakt, że Uczelnia nie wypracowała jednego scentralizowanego systemu prowadzenia zajęć w oparciu o określone narzędzie komunikacji zdalnej. Oznacza to, że w praktyce studenci uczestniczą w zajęciach w oparciu o różne platformy, w zależności od wyboru prowadzącego. Utrudnia to organizację procesu kształcenia oraz ewentualne działania mające na celu wspieranie studentów w obsłudze narzędzi komunikacji zdalnej. Warto jednak dodać, że studenci mają możliwość osobistych konsultacji z nauczycielami akademickimi. Rekomenduje się zapewnienie studentom wsparcia (szkolenia, akcja informacyjna) dotyczącego narzędzi komunikowania się w formie zdalnej, po uprzednim scentralizowaniu i wyborze jednolitych komunikatorów do prowadzenia zajęć.

Uczelnia nie stosuje licznych działań na rzecz materialnego i pozamaterialnego, instrumenty oddziaływania na studentów kierunku. Jeśli chodzi o motywowanie pozamaterialne, z pewnością pomocny może być bezpośredni i dobry kontakt z opiekunem roku. Jeśli chodzi o motywowanie w formie materialnej, przytoczyć można wspomniane już wyłanianie najlepszych absolwentów pierwszego, drugiego oraz trzeciego stopnia Akademii Pomorskiej w Słupsku uprawnionych do składania wniosków o dofinansowanie kredytu studenckiego lub pożyczki studenckiej.

Uczelnia dedykuje studentom administracji wsparcie kadry wspierającej proces kształcenia w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Studenci ocenianego kierunku studiów wskazywali na problemy komunikacyjne z pracownikami administracyjnymi. W opinii władz Uczelni mogą one wynikać ze specyficznej sytuacji ograniczonego działania Uczelni i przeciążenia pracą kadry wspierającej proces kształcenia. Komunikacja telefoniczna i mailowa z sekretariatem i dyrekcją dostępna jest każdego dnia, od poniedziałku do piątku, w tym w godzinach dyżurów, które są podane na stronie internetowej.

Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd i organizacje studentów. Przejawia się to zarówno we wsparciu finansowym, tj. zapewnienie siedziby i środków na podstawową działalność, jak i możliwości być reprezentantem studentów w procesie kształcenia.

Uczelnia podejmuje działania mające na celu ewaluację skuteczności i rozwój wsparcia dla studentów w osiąganiu przez nich efektów uczenia się. Jest to możliwe dzięki pozyskiwaniu informacji, odnoszące się do poszczególnych aspektów systemu wsparcia. Monitorowanie skuteczności wsparcia dedykowanego studentom we wszystkich obszarach odbywa się głównie poprzez organy Samorządu Studenckiego oraz organizacje studenckie, które w zakresie ich statutowej działalności występują w imieniu studentów i są głównym partnerem Uczelni przy pozyskiwaniu informacji na temat ich oczekiwań. Wszelkie potrzeby związane z doskonaleniem wsparcia studentów omawiane są stałą na posiedzeniach Senatu oraz w uczelnianych gremiach działających na rzecz zapewnienia jakości kształcenia, w tym Uczelnianej Komisji Jakości Kształcenia. Studenci, co też sami podkreślali, mają swobodne prawo zgłaszania wszelkiego rodzaju propozycji i wniosków.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Prowadzone w uczelni wsparcie, dedykowane studentom pracy socjalnej na Akademii Pomorskiej w Słupsku jest prowadzone systematycznie, mając przy tym charakter stały. Należy jednak podkreślić, iż jest jeszcze wiele działań, które rekomenduje się, aby podjęła Uczelnia, celem stworzenia kompleksowego systemu wsparcia studentów. Należy w sposób szczególny wziąć pod uwagę potrzebę wspierania wybitnych studentów w ich procesie kształcenia, a także motywowania materialnego i pozamaterialnego ogółu studentów do osiągania lepszych wyników w nauce. Warto również wskazać na potrzebę stworzenia sprawnie działających procedur w zakresie przeciwdziałaniu przemocy i zapewniania bezpieczeństwa studentom. Szczególną uwagę zwrócić należy również na aspekt wsparcia studentów w obsłudze narzędzi komunikowania się na odległość oraz doskonaleniu obsługi administracyjnej. Jako przykład sprawnych działań można wskazać wspieranie studentów w wejściu na rynek pracy i animowaniu ich przedsiębiorczości oraz dopasowany do potrzeb studentów system skarg, próśb i zażaleń. Całość wsparcia musi być oceniana poprzez pryzmat specyfiki kierunku studiów, w tym liczby studentów, dlatego też kryterium można uznać za spełnione, jednakże z licznymi rekomendacjami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na

kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla jak najszerszego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Informacje dotyczące procesu rekrutacji (w tym warunki przyjęcia na studia na kierunku praca socjalna) są udostępniane osobom zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej Akademii Pomorskiej, dodatkowo link do tych informacji znajduje się również na facebookowej stronie Zakładu Pracy Socjalnej. Szczegółowe informacje dotyczące programu studiów dostępne są również na stronie Akademii Pomorskiej Instytut Pedagogiki, praca socjalna. Ponadto dla Studentów na tablicach informacyjnych w Instytucie oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Akademii Pomorskiej. Strona Zakładu Pracy Socjalnej jest systematycznie aktualizowana przez koordynatora ds. medialnych Zakładu.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Prowadzone jest monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców np. w zakresie oczekiwanej przez odbiorców szczegółowości informacji lub sposobu jej prezentacji, a wyniki monitorowania są wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Ocena publicznego dostępu do informacji dokonywana jest na podstawie opinii studentów (zgłaszanych opiekunom poszczególnych lat), interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych przekazywanych indywidualnie zarówno poszczególnym pracownikom, jak i władzom AP. Uwzględnianie zgłaszanych uwag owocuje ciągłym doskonaleniem stron www zarówno w skali całej uczelni, jak i Instytutu Pedagogiki (w tym Zakładu Pracy Socjalnej), poprzez m.in. wprowadzenie nowej identyfikacji wizualnej, bardziej przejrzystej struktury załądek.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie dla szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem.

Informacja obejmuje wszystkie istotne kwestie jak cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

...

Zalecenia

...

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

W Akademii Pomorskiej w Słupsku funkcjonuje System Zarządzania Jakością Kształcenia, który reguluje Uchwała nr R.000.63.19 Senatu AP w Słupsku z dnia 30.10.19 r. w sprawie przyjęcia Zasad organizacji i funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w AP w Słupsku. Schemat organizacyjny systemu zarządzania jakością kształcenia zapewnia jego wysoki poziom: naukowy, merytoryczny, organizacyjny i personalny. W AP za funkcjonowanie systemu jakości kształcenia odpowiada Prorektor ds. Kształcenia, kierujący pracą Biura ds. Kształcenia. Zarówno Prorektor, jak i pracownicy Biura (w sekcjach) pozostają w ścisłym kontakcie z Instytutową Komisją ds. Jakości Kształcenia, w skład którego wchodzi także pracownik Zakładu Pracy Socjalnej. Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia czuwa nad planowaniem i wdrożeniem procedur zmierzających do poprawy jakości kształcenia, ujednoliceniem procedur związanych z działalnością sfery administracyjnej uczelni mającej związek z jakością kształcenia studentów.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Podnoszenie jakości procesu dydaktycznego odbywa się między innymi poprzez konsultacje programów kształcenia z przedstawicielami praktyki społeczno-gospodarczej. Istotną rolę odgrywają także bezpośrednie spotkania ze studentami, w czasie których wskazują oni zarówno mocne, jak i słabe strony, a także zgłaszają postulaty wskazujące na kierunki doskonalenia funkcjonowania uczelni, przede wszystkim doskonalenia procesu dydaktycznego.

Modyfikacje i doskonalenie programów studiów na kierunku praca socjalna podejmowane są w trakcie prac Zakładu Pracy Socjalnej, następnie Rady Instytutu Pedagogiki. Wcześniej prowadzone są prace w Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. W proces ten zaangażowani są także interesariusze i studenci. Procedurę zatwierdzania programów studiów reguluje Zarządzenie nr R.021.140.19 Rektora AP w Słupsku z dnia 12.12.2019 r.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane do celów i zakresu oceny, obejmujących co najmniej kluczowe wskaźniki ilościowe postępów oraz niepowodzeń studentów w uczeniu się i osiąganiu efektów uczenia się, prace etapowe, dyplomowe oraz egzaminy dyplomowe, informacje zwrotne od studentów dotyczące satysfakcji z programu studiów, warunków studiowania oraz wsparcia w procesie uczenia się, informacje zwrotne od nauczycieli akademickich i pracodawców, informacje dotyczące ścieżek kariery absolwentów.

Monitorowanie programu kształcenia i jego efektów odbywa się poprzez okresowe przeglądy i analizy programów studiów. Wykonuje je Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Rada IP analizuje wnioski członków Rady Programowej, dyskutowane są postulaty studentów i interesariuszy zewnętrznych i Komisja i Rada IP, w skład którejchodzi Kierownik Zakładu Pracy Socjalnej.

Monitorowanie dąży do wyznaczenia kierunku perspektywicznych zmian i wypracowania modelu uczenia się, tak aby dostosować program studiów na kierunku praca socjalna do nowych wyzwań, jakie stawia np. lokalny rynek pracy oraz oczekiwania pracodawców.

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się prowadzona jest zgodnie z „Instrukcją dotyczącą weryfikacji efektów kształcenia dla przedmiotu/modułu w systemie HMS <wirtualny dziekanat>” [Uchwała Senatu AP nr R.000.10.16 z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie wniesienia Aneksu nr 2 do uchwały nr R/0004/33/13 z dnia 19 czerwca 2013 roku].

W systemie HMS (wirtualny dziekanat) prowadzona jest *Karta ewaluacyjna przedmiotu* (ankieta ewaluacyjna). Wyniki oceny ankietowej brane są pod uwagę przy ocenie pracownika. Karty przechowywane są w sekretariacie IP. Osiągane efekty uczenia się podlegają weryfikacji i omówieniu Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Na spotkaniach pracowników zakładu pracy socjalnej z interesariuszami zewnętrznymi omawia się bieżące sprawy, jak również podejmuje się dyskusję dotyczącą doskonalenia i realizacji programu studiów, praktyk zawodowych i innych zagadnień, które mają związek z prowadzeniem kierunku. W corocznych spotkaniach zakładu biorą udział także studenci.

Zewnętrzne wyniki ocen kształcenia i formułowanych zaleceń wprowadza się w proces doskonalenia programu poprzez modernizację sylabusu, a także poprzez bezpośrednie oddziaływanie wykładowcy na studentów poprzez podejmowanie brakujących tematów itd. Wykładowcy poszczególnych przedmiotów, zwłaszcza specjalnościowych, znają możliwości takiego pokierowania dydaktyką, aby sprostać stawianym wymaganiom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wyznaczone zostały zespoły i osoby sprawujące nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów, określone zostały w sposób przejrzysty ich kompetencje i zakres odpowiedzialności, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Także przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Systematycznie przeprowadzana jest ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów.

Systematyczna ocena programu studiów jest oparta o wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji, których zakres i źródła powstawania są trafnie dobrane. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni. Wnioski z oceny programu studiów są wykorzystywane do doskonalenia

tego programu. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie, a wyniki tej oceny są wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia na tym kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości

...

Zalecenia

...

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W wyniku analizy raportu z poprzedniej oceny programowej na kierunku praca socjalna, nie stwierdzono zaleceń.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

